

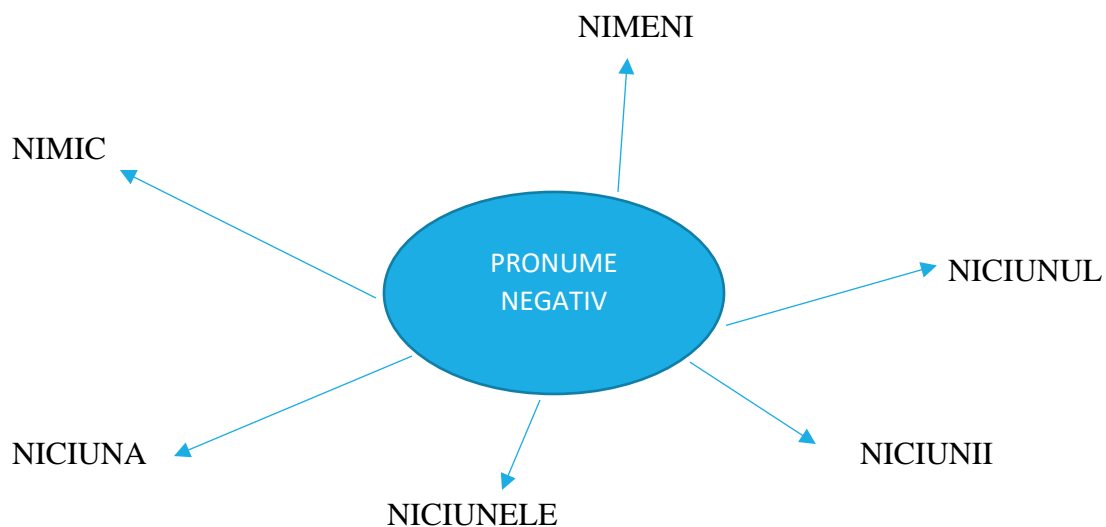
PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL PRONOMINAL NEGATIV

Clasa a VII-a

PRONUMELE NEGATIVE se referă la **ființe sau obiecte inexistente** care apar în enunțuri negative ce conțin și verbul la forma negativă.

ex: Pe bancă nu se află **nimeni**.

FORMELE PRONUMELUI NEGATIV

- ✚ FORME SIMPLE: NIMENI, NIMIC
- FORME POPULARE: Nimenea, nimica
- ✚ FORME COMPUSE: NICIUNUL, NICIUNA, NICIUNII, NICIUNELE

NIMENI

- ✓ se referă doar la persoane
- ✓ se utilizează doar ca pronume
- ✓ nu se poate utiliza ca adjectiv pronominal negativ
- ✓ nu are forme distincte de gen și număr
- ✓ face acordul cu verbul la singular, chiar dacă se referă la mai multe persoane
- ✓ forma de N – Ac: Nu apare **nimeni**. / Nu am observat **pe nimeni**.
- ✓ forma de G – D: Nu e treaba **nimănui**. / Nu ai mărturisit **nimănui** sentimentele tale.

NIMIC

- ✓ se referă doar la obiecte
- ✓ se utilizează doar ca pronume
- ✓ este invariabil, din punct de vedere morfologic
ex: Tu nu ai vorbit **nimic** la consiliu.

FUNCȚIILE SINTACTICE ALE PRONUMELUI NEGATIV

SUBIECT, N: **Nimeni** nu se trezește devreme.

NUME PREDICATIV, N: Directorul meu nu este **niciunul** dintre ei.

COMPLEMENT DIRECT, Ac: Nu văd **pe nimeni** pe stradă.

COMPLEMENT PREPOZIȚIONAL, Ac: Nu mă gândesc **la nimic** nepotrivit.

NUME PREDICATIV, Ac: Parfumul nu este **de la niciuna** dintre ele.

ATRIBUT PRONOMINAL PREPOZIȚIONAL, Ac: Cadoul **de la niciunul** nu i-a fost de folos.

CIRCUMSTANȚIAL DE LOC, Ac: Ea nu s-a dus **la nimeni** în această perioadă.

COMPLEMENT INDIRECT, D: **Nimănu**i nu i-a povestit evenimentul neplăcut.

ATRIBUT PRONOMINAL GENITIVAL, G: Penarul **niciunu**ia nu se află aici.

ADJECTIVUL PRONOMINAL NEGATIV

Când determină un substantiv, pronumele negativ devine *ADJECTIV PRONOMINAL NEGATIV* și se acordă cu substantivul determinat în **gen, număr și caz**.

ex: **Niciun** om nu este rău din naștere.

Model de analiză gramaticală:

niciun = atribut adjectival / adjectiv pronominal negativ, gen masculin, nr singular, caz N

ex: Nu am văzut **nicio** colegă nouă în curtea școlii.

nicio = atribut adj / adj pron negativ, gen fem, nr sg, caz Ac

NICIUN(UL)

- ✓ se referă atât la PERSOANE (**Niciunul** nu a ajuns la petrecere.), cât și la OBIECTE (Dintre toate aceste flori de plastic, nu îi trebuie **niciuna**)
- ✓ apare atât ca PRONUME (în exemplele de mai sus), cât și ca ADJECTIVE PRONOMINALE: **Nicio** carte despre război nu te interesează.
- ✓ ca **PRONUME**, are forme diferite de gen și număr, la N - Ac: **NICIUNUL, NICIUNA, NICIUNII, NICIUNELE**

la G – D: **NICIUNUIA, NICIUNEIA, NICIUNORA**

- ✓ ca **ADJECTIV PRONOMINAL**, are forme diferite de gen, număr, la N – Ac, sg: Masc: **NICIUN** (BĂIAT) , Fem: **NICIO** (FATĂ)

la G – D: **NICIUNUI** (BĂIAT), **NICIUNEI** (FETE)

forma de plural **NICIUNOR** (BĂIEȚI / FETE) apare rar

MARE ATENȚIE LA DIFERENȚE!

ADJECTIV PRONOMINAL NEGATIV	<u>Nicio</u> colegă nu te-a contactat.
CONJUNCȚIE COORDONATOARE + PRONUME NEHOTĂRÂT	Nu-i place <u>nici unul</u>, <u>nici altul</u>.
CONJUNCȚIE COORDONATOARE + NUMERAL CARDINAL	Nu dorea să cumpere <u>nici o</u> pară, <u>nici două</u>.

SURSE BIBLIOGRAFICE:

* * *, *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române DOOM*, ediția a II-a, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2010

coord. Pană Dindelegan, Gabriela (coord.), *Gramatica de bază a limbii române*, ediția a II-a, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2016

Pană Dindelegan, Gabriela (coord.), *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, București, Editura Enciclopedic Gold, 2019